

ZÁSoby – ÚČTOVÁ TRÍDA 1

- Zásoby jsou součástí oběžného majetku
- O zásobách se účtuje v **účetné třídě 1**

A. VYMEZENÍ A KLASIFIKACE ZÁSOb

- K zásobám patří:
 - Zásoby materiálu
 - Zásoby vlastní výroby
 - Zásoby zboží
 - Podobně jako např. k dlouhodobému majetku, lze k zásobám tvořit **opravné položky** (skupina 19), nebo účtovat o poskytnutých **zálohách** (skupina 15)
- K zásobám **materiálu** patří:
 - základní materiál, suroviny
 - pomocné látky
 - provozovací látky
 - náhradní díly
 - vratné obaly
 - drobný hmotný majetek
 - věci movité s dobou použitelnosti kratší než 1 rok bez ohledu na výši ocenění
- K zásobám **vlastní výroby** patří
 - nedokončená výroba
 - polotovary
 - výrobky
 - zvířata
- **Zboží** jsou movité věci, které účetní jednotka nakupuje za účelem dalšího prodeje

B. OCEŇOVÁNÍ ZÁSOB

-
zahrnuje cenu pořízení a doprovodné náklady – přeprava, clo, provize, pojistné,
- **Vlastní náklady**
přímé a nepřímé náklady související s výrobou ve vlastní režii
- **Reprodukční pořizovací cena**
cena, za kterou byl majetek pořízen v době, kdy se o něm účtuje, může být stanovena např. soudním znalcem – např. u zásob získaných bezplatně

Oceňování zásob na skladu (pro zkoušku)

- **Skutečná pořizovací cena** – u drobné výroby nebo pokud se ceny po delší dobu nemění
- **FIFO, LIFO (v ČR je zakázána)**
- **Průměrná cena** – rozlišujeme vážený průměr proměnlivý, kdy po každém novém přírůstku se zjišťuje nová průměrná cena a vážený průměr periodický
- **Pevná cena s odchylkou** – na jednom účtu se účtuje v pevné ceně, na druhém se účtuje o rozdílu mezi pevnou cenou a cenou dodávky

Příklad 1 – FIFO x LIFO (u zkoušky ano, zápočet není)

Společnost Stavby a domy, a. s. vykázala během roku 2021 níže uvedené pohyby na skladu základního materiálu. Management společnosti má zájem vyplatit akcionářům co nejnížší dividendy. Jakou metodu oceňování doporučujete v tomto případě společnosti použít.

A) FIFO

B) LIFO

Datum	Operace	Počet ks	Cena za ks
1. 2. 2021	příjem	150	500
1. 3. 2021	příjem	100	450
1. 4. 2021	příjem	150	800
1. 5. 2021	výdej	150	?

FIFO

Číslo	Množství – ks			Cena za jednotku	Množství - Kč		
	Příjem	Výdej	KS		Příjem	Výdej	KS
1.							
2.							
3.							
4.							

Řešení

Číslo	Množství - ks			Cena za jednotku	Množství - Kč		
	Příjem	Výdej	KS		Příjem	Výdej	KS
1.	150		150	500	75 000		75 000
2.	100		250	450	45 000		120 000
3.	150		400	800	120 000		240 000
4.		150	250	500		75 000	165 000

LIFO

Číslo	Množství – ks			Cena za jednotku	Množství - Kč		
	Příjem	Výdej	KS		Příjem	Výdej	KS
1.							
2.							
3.							
4.							

Řešení příkladu

Číslo	Množství - ks			Cena za jednotku	Množství - Kč		
	Příjem	Výdej	KS		Příjem	Výdej	KS
1.	150		150	500	75 000		75 000
2.	100		250	450	45 000		120 000
3.	150		400	800	120 000		240 000
4.		150	250	800		120 000	120 000

Příklad 2 – Oceňování zásob – Pevná skladní cena (ke zkoušce vysvětlit princip metody)

PS stav zásob zboží je tvořen z níže uvedených dodávek:

- 100 ks zboží za nákupní cenu 5 Kč/ks
- 100 ks zboží za nákupní cenu 7 Kč/ks
- 100 ks zboží za nákupní cenu 6.50 Kč/ks

Pevná skladní cena (PSC) byla stanovena na 6 Kč/ks. Celková výše vedlejších pořizovacích nákladů je 500 Kč.

Stanovte počáteční stav a zaúčtujte níže uvedené účetní případy.

číslo	Text	částka	MD	D
1.	Nákup 200 ks zboží na fakturu za cenu 5.50 Kč/ks (zboží bylo převedeno na sklad)			
2.	Faktura (FAP) za dopravu zboží	200		
3.	Vyskladněno a na fakturu prodáno 200 ks zboží (prodejní cena za 1 ks 9 Kč) a) Výdejka - vyskladnění v nákupní ceně b) FAV - prodej v prodejní ceně			

Řešení příkladu:

Otevření PS na účtech

Na začátku je na sklad celkem 300 ks zboží. Pevná skladní cena je 6 Kč, proto bude počáteční stav na účtu 132.1 – Zboží – Pevná skladní cena 1 800 Kč (300 ks x 6 Kč). Skutečná cena zboží je vyšší (100 x 5 + 100 x 7 + 100 x 6.50) = 1 850 Kč. Vzniká odchylka ve výši 50 Kč (rozdíl skutečné ceny a pevné skladní ceny). 50 Kč je počáteční stav na účtu 132.2 – Zboží – Odchylka. Počáteční stav na účet 132.3 – Pevná skladní cena je zjištěn ze zadání – 500 Kč.

1. Nákup 200 ks zboží

Zboží je nakoupeno na fakturu = použije se účet 321 – Závazky z obchodních vztahů. Dochází ke zvýšení závazků => účtování na straně D v částce 200 ks x 5.50 Kč = **1 100** Kč. Na sklad je zboží dáno v **pevné skladní ceně** – ta je 6 Kč, tzn. účtování na účtu 132.1 bude v částce **1 200** Kč. Vzniká odchylka ve výši 1 200 – 1 100 = **100** Kč – tato částka se účtuje na stranu D účtu pro 132.2. – Odchylka.

2. Doprava

= doprovodný (vedlejší) náklad => účtování na účet 132.3 – Zboží – vedlejší pořizovací náklady. Zároveň dochází ke zvýšení závazků z obchodních vztahů (účtování na podkladě přijaté faktury).

3. Zahrnuje a) b)

A) je vyskladněno celkem 200 ks zboží – pevná skladní cena – viz zadání – 6 Kč => úbytek z účtu 132.1 – Zboží – PSC – v částce **1 200** Kč. V současné době je na skladě 500 ks zboží (300 ks je počáteční stav a 200 ks bylo zakoupeno v účetním případě 1). Nyní se vyskladňuje 200 ks zboží => 40 %. O toto procento je nutné snížit zůstatek na účtu odchylky a vedlejších pořizovacích nákladů. Na účtu odchylky je konečný stav -50 ... 40 % z této částky je **20** Kč ... tato částka je účtována na účet 132.2; z účtu 132.3 – VPN se musí také odúčtovat 40 % ze zůstatku, tj. 700 x 40 % = **280** Kč.

Do Nákladů na účet 504 je celkem zaúčtováno: 1 200 Kč + 280 Kč – 20 Kč = **1 260** Kč. Na nákladových účtech se účtuje nejčastěji na straně MD.

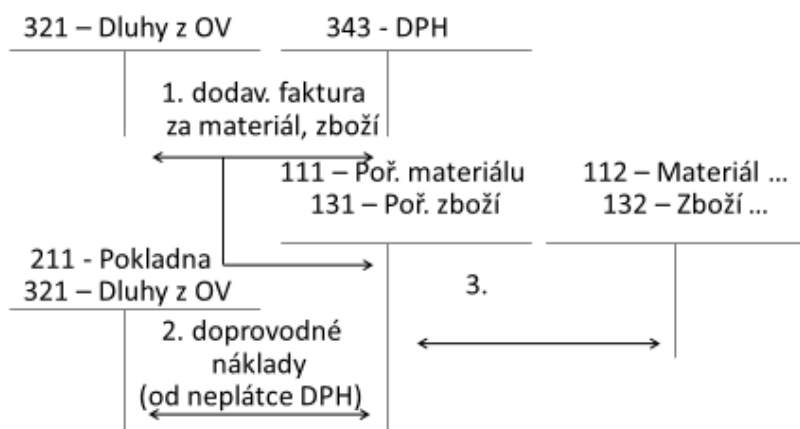
B) prodáno 200 ks za 9 Kč = celková cena **1 800** Kč – vzniká výnos z prodeje zboží na straně D a pohledávka z obchodních vztahů na straně MD.

MD	132.1 - PSC	D	MD	132.2 - Odchylka	D	MD	132.3 - VPN	D
PS	1 800	3a.1 200	PS	50		PS	500	
	1. 1 200			3a.20	1. 100		2. 200	3a.280
MD	321 – Závazky z OV D		MD	504 – Prodané zboží D		MD	604 Tržby za zboží D	
		1. 1 100			3a. 1 260			3b. 1 800
		2. 200						
MD	311 – Pohl. z OV D							
		3b.1 800						

C. ÚČTOVÁNÍ ZÁSOB

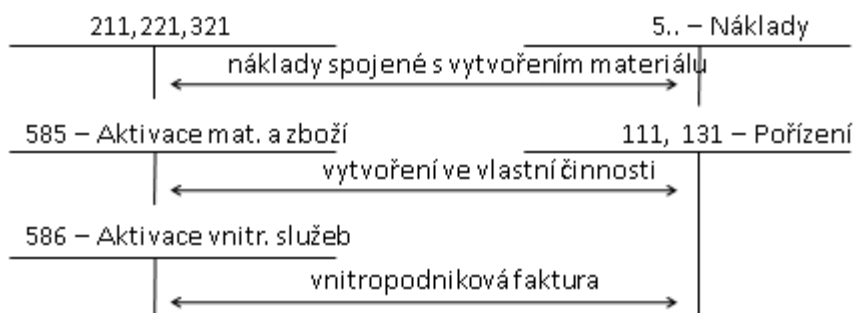
- Zásoby lze dle platné legislativy účtovat
 - – používání skladových účtů (112 ,132), do nákladů se hodnota zásob dostává až okamžikem spotřeby na základě výdejky
 - Způsobem B – nakupované druhy zásob se účtují přímo do nákladů (501, 504), na skladových účtech se v průběhu roku neúčtuje

Účtování zásob – nákup z tuzemska na fakturu

Aktivace materiálu a zboží

- V průběhu výroby zásob vznikají účetní jednotce náklady zachycené v **5. účtové třídě**, jejich předání na sklad se zachytí jako snížení nákladů, do nákladů se jejich hodnota dostává okamžikem výdeje - spotřeby
- Obdobný postup platí i pro vnitropodnikové služby (přepravné)

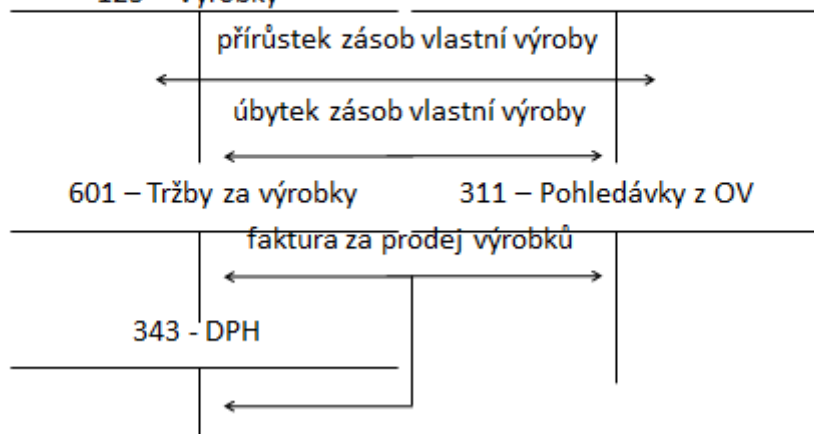

Účtování zásob vlastní výroby

121 – Nedokončená výroba

122 – Polotovary

123 – Výrobky

Příklad 3 - účtování zásob způsobem A

Cukrárna U Mlsouna zaznamenala v lednu 2021 níže uvedené účetní případy v oblasti zásob. Společnost je **neplátcem DPH**, o zásobách účtuje **způsobem A**. Zaúčtujte níže uvedené účetní případy a stanovte konečný stav na účtech pro zásobu materiálu, zboží a výrobků. Jaká celková hodnota zásob bude zobrazena v rozvaze.

K 1.1. je na skladu materiál za 40 000 Kč, výrobky za 25 000 Kč (celkem 25 ks, 1 ks stojí 1 000 Kč) a zboží za 15 000 Kč. Účetní jednotka využívá druhové členění nákladů.

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	Výdejka – vyskladnění zásoby materiálu ze skladu (pro výrobu)	10 000		
2.	ZVL – hrubé mzdy zaměstnanců – výrobních dělníků	15 000	521	331
3.	Příjemka – převod výrobků na sklad (celkem vyrobeno 25 ks výrobků, náklady na výrobu 1 výrobku jsou dle kalkulace 1 000 Kč)			
4.	Výdejka – vyskladnění zásob zboží z důvodu prodeje	15 000		
5.	FAV 4/4 za prodej zboží	25 000		
6.	Výdejka – vyskladnění 15 ks výrobků ze skladu z důvodu prodeje			
7.	PPD – tržba za prodané výrobky – prodáno 15 ks, prodejní cena za 1 ks je 1 800 Kč			
8.	VPD – nákup zboží	10 000		
9.	FAP 5/4 – za dopravu zboží	500		
10.	Příjemka – převod zásob zboží na sklad			

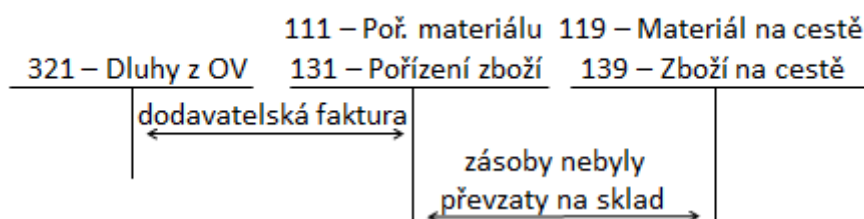
D. ÚČETNÍ OPERACE V OBLASTI ZÁSOB NA KONCI ROKU

- Materiál (zboží) na cestě
- Nevyfakturované dodávky
- Inventarizační rozdíly
- Tvorba a zrušení opravných položek

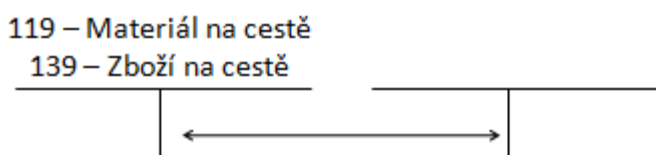
Materiál (zboží) na cestě

- Jedná se o situaci, kdy účetní jednotka fakturu obdržela, do konce účetního období naopak **nedorazila** dodávka materiálu nebo zboží = zásoba zůstala „na cestě“

Účtování k datu účetní závěrky

Účtování na začátku dalšího účetního období

Obchodní společnost GAME, zabývající se nákupem a prodejem zboží v oblasti PC her obdržela na konci roku 2021 fakturu FAP101/11 za nákup zboží v hodnotě 140 000 Kč. Z důvodu kalamitní dopravní situace, ale zboží do prodejny do konce roku nedorazilo. Zásoba zboží byla dovezena až 5. ledna 2022. Stanovte a zaúčtujte účetní případy. Jak tyto účetní případy ovlivní částky, které společnost GAME uvádí v rozvaze v rámci účetní závěrky.

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	FAP za nákup zboží			
2.	ID – zboží do konce roku nedorazilo			
3.	Příjemka – převod zásoby na sklad (v dalším roce			

Vliv na výkaz rozvahy

Označení	AKTIVA	Řádek	Běžné účetní období		
			Brutto	Korekce	Netto
C.I.3.2	Zboží	043	140		140

Označení	PASIVA	Řádek	Běžné účetní období		
			Brutto	Korekce	Netto
C.II.4	Dluhy z obch. vztahů	129		140	

Nevyfakturované dodávky

Účtování k datu účetní závěrky

Účtování na začátku dalšího účetního období

Obchodní společnost Fruit obdržela na konci roku dodávku zboží – ovoce. Do data účetní závěrky ale FAP vztahující se k danému zboží do účetní jednotky nedorazila. Zboží bylo oceněno odhadem 10 000 Kč.

Převod zboží na sklad v odhadnuté částce

Označení	AKTIVA	Řádek	Běžné účetní období		
			Brutto	Korekce	Netto
C.I.3.2	Zboží	043	10		10

Označení	PASIVA	Řádek	Běžné účetní období		
C.II.8.6	Dohadné účty pasivní	139		10	

5

Inventarizace zásob

- **Inventura** =
- **Inventarizace** = porovnání skutečného stavu se stavem účetním

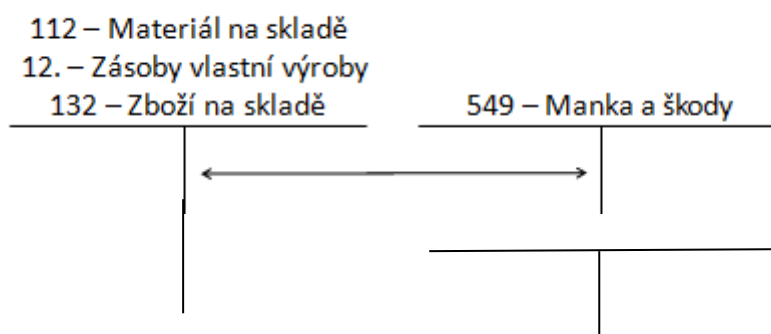
Inventarizační rozdíl

- **Přebytek** – účtuje se do výnosů, skutečný stav je vyšší než účetní stav
- **Manko** – účtuje se do nákladů, skutečný stav je nižší než účetní stav
 - Manko do normy
 - Manko nad normu

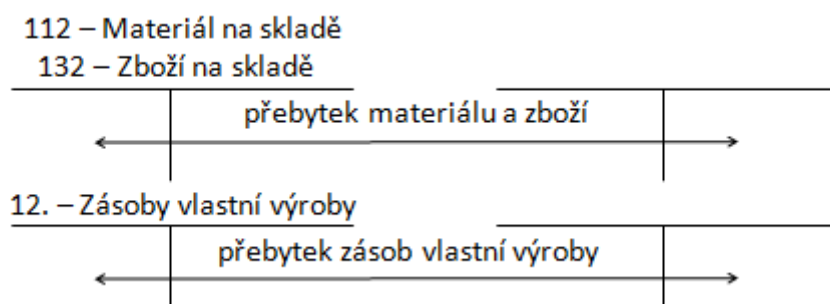
Manko do normy = přirozené úbytky hmotnosti, objemu zásob, kterým nelze zabránit.

112 – Materiál na skladě	501 – Spotřeba materiálu
132 – Zboží na skladě	504 – Prodané zboží
manko do normy přirozených úbytků	
12. – Zásoby vlastní výroby	58. – Změna stavu zásob
manko do normy přirozených úbytků	

Manko nad normu, škoda na zásobách

Přebytek

Skladník obchodní společnosti GAME provedl k datu účetní závěrky v souladu dle ustanovení zákona o účetnictví inventarizaci, byly zjištěny tyto rozdíly.

- I. Sklad pomocného materiálu – dle skladní karty má být konečný stav 5 000 Kč, skutečný stav je 7 000 Kč

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	Přebytek ve skladu materiálu			
2.				

- II. Sklad logických her – dle skladní karty má být konečný stav 85 000 Kč, skutečný stav je 75 000 Kč, manko do normy přirozených úbytků je 1 000 Kč

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	Výdejka - manko do normy			
2.	Výdejka - manko nad normu			

- III. Sklad sportovních her – dle skladní karty má být konečný stav 7 000 Kč, skutečný stav je 6 900 Kč, manko do normy přirozených úbytků je 700 Kč

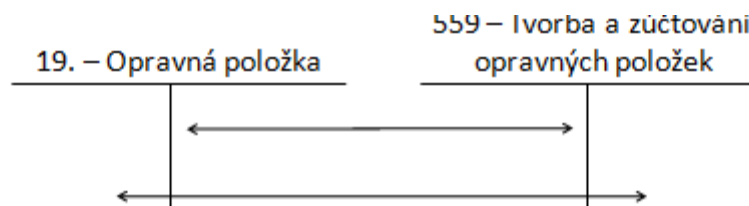
Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	Výdejka - manko do normy			
2.				

- IV. Sklad výrobků – dle skladní karty má být konečný stav 4 000 Kč, ve skutečnosti jsou na skladu výrobky za 3 000 Kč, manko do normy přirozených úbytků je 100 Kč

Číslo	Text	Částka	MD	D
1.	Výdejka - manko do normy			
2.	Výdejka - manko nad normu			

Opravné položky k zásobám

K **přechodnému** snížení hodnoty zásob slouží v účetnictví opravné položky

Vliv tvorby OP – **rozvaha** **Výsledovka**

Obchodní společnost GAME, zabývající se nákupem a prodejem zboží v oblasti PC her zaznamenala níže uvedené situace na trhu

- Dočasný pokles poptávky o akční hry
- Dočasné zvýšení poptávky o strategické hry
- *Určete, jak by níže uvedené případy byly účetně zachyceny.* Jak daná situace ovlivní částku vlastního kapitálu ve výkazu rozvahy?

ID – tvorba OP ke zboží – akční hry 10 000 Kč ... / Změna:

Vliv na výkaz rozvahy

Označení	AKTIVA	Řádek	Běžné účetní období		
			Brutto	Korekce	Netto
C.I.3.2	Zboží	43 ...	10

Vliv na výkaz výsledovky

Označení	TEXT	Řádek	Běžné účetní období
H.	Ostatní provozní náklady	37	10